

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Turjaški trg št. 3.

Urejuje Viljem Rohrman.

Vsebina

Deteljšča namesto slabih njivskih travnikov. — Repa in njivski polži. — Posnemalniki za mleko. — Hmeljske stenice. — Mešanec ali kompost. — Kmetijska razstava na Ljubljanskem velesejmu. — Vinska letina in vinski promet v krško-brežiškem okraju. — Iz delovanja živinorejskega odseka v Št. Jurju. — Poziv k prijavi poizkusnih zemljišč za napravo umetnih menjalnih travnikov. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Dopisi. — Kmetijske novice. — Gospodarske stvari. — Družbene vesti. — Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Deteljšča namesto slabih njivskih travnikov.

Naša živina bi bila lahko bolj razvita in bi lahko dajala več užitka, ako bi bila bolj rejena. Toda po večini naših krajev se imamo boriti s pomanjkljivo rejo, ki je posledica nezadostne prehrane. Po eni strani manjka zadostnega pridelka, po drugi pa tečnejše krme. Zlasti pozimi je reja zunaj po deželi pomanjkljiva. Pri nas pokladamo preveč slame in premalo tečnejših krmil. Ta slika se nam odpira skoraj v vsakem hlevu, kamor pogledamo.

Krma, ki jo pridelujemo po naših travnikih, ni tako tečna kakor je po drugih krajih, to pa zaradi tega, ker naše travnike preveč zanemarjamo, ker jih premalo gnojimo, ker raste na njih vsepolno plevela, dosti premalo pa dobrih trav in detelj.

Vsa naša prizadevanja bi morala iti za tem, da dvignemo v vsakem oziru dosedanjí pridelek krme. Mi potrebujemo na našem malem posestvu več krme in boljšo krmo. Ni zadosti, da je želodec z rezanico slame napolnjen!

Mnogim kmetovalcem bo kazalo, da bodo začeli pridelovati rajše nekoliko več detelje, in sicer na ta način, da začno sejati večletne, dva do triletné detelje ali deteljne mešanice in da opuste zato slabe njivske travnike, če jim premalo neso. Dobra deteljšča dajejo lahko še enkrat toliko krme in krmu, ki je vse bolj tečna in veliko bolj pripravna za mešanje s slamo. Dvo- ali triletné deteljne mešanice lahko uvrstimo v naš kolobar, če preorjemo dotične travniške prostore in jih obdelamo za njive. Res je, da si naložimo s tem nekaj stroškov, toda glavno je, da imamo od tega več koristi, ki se koncem koncev ne poznajo samo v živinoreji in njenih pri-

delkih, temveč tudi v poljedelstvu in sploh pri vsem gospodarstvu.

Današnje razmere nas silijo, da vzamemo vprašanje o izboljšanju našega krmskega pridelka v resen preudarek in da storimo vse, kar treba, da se reja naše živine s pomočjo tečnejše in obilnejše domače krme na bolje obrne. V tem pogledu nam razširjanje deteljnega pridelka namesto slabih njivskih travnikov najlažje pomaga.

V mislih so seveda le travniki, ki jih je mogoče uvrstiti za njive.

R.

Repa in njivski polži.

Letos delajo polži tudi na njivah veliko kvaro. Kjer se je ta golazen razpasla, ni varen pred njo noben sadež. Lotijo se polži vsega. Veliko škodo so letos napravili pri razni zelenjavi, pri fižolu, detelji, prosu itd. Sedaj je v nevarnosti pred njimi strniščna repa. Po nekaterih njivah so jo polži že pokončali. Pa tudi ponovna setev repe ne bo varna pred njimi.

Proti polžem se je težko boriti. Ta golazen se skriva čez dan v zemljo, pod kepe in druga varna mesta. Ponoči pa lažijo okolu in objedo vse, kar jim pride na vrsto. Videl sem te dni njivo, kjer je bila vsa setev repe uničena, takorekoč že med kalenjem. Mladi polži so pa skrčeni ležali pod kepami in pričakovali zopet noči. Dotično njivo so sicer potrosili takoj po setvi z apnom, toda brez zaželenega uspeha. Apno je sicer dobro sredstvo, toda priti mora v zadostni količini v dotiko s polžem, drugače ne pomaga nič. Tukaj ni izdalo. Z apnom štipati se mora ponoči, ko lažijo polži okolu. Bolje je, da se

žrtvujemo eno noč, kakor da nam ostaja njiva prazna in je vsa setev zavržena.

Ker utegne premalo gašeno apno škodovati tudi rastlinam, priporočajo tudi, da nastavljamo po njivah na številnih mestih mah, da se pod njega skrivajo, nakar jih potem čez dan poberejo in pokončamo. Tudi otrobi so baje dobra vada za polže. Otrobe je nastavljati v malih kupčkih, da se polži krog njih zbirajo, na kar jih v zgodnjih urah položimo in pokončamo.

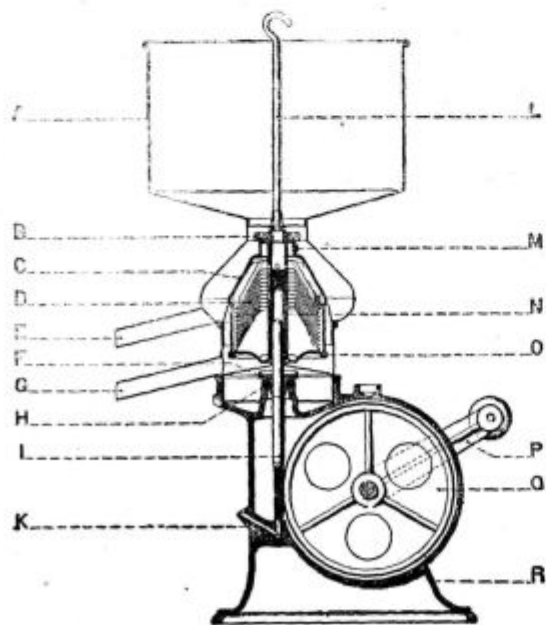
Letos je škoda, ki jo delajo polži po našem polju, na mnogih krajih zelo velika, pa je še ne bo konec. Tudi zimskemu žitu in jesenskim posetvam bodo škodovali, če jih ne bomo pregnali. Če bo vlažno vreme polžem tudi zanaprej tako ugodno kakor je bilo lansko in je tudi letošnje, potem bo polžja nadloga tudi še prihodnje leto velika, ker se polži ob takem vremenu silno hitro plode in razmnožujejo.

Strniščna repa je pri nas močno podvržena raznim škodljivcem. Napadajo jo bolhe, ličinke repne grizlice (črne gosence), gosence repnega belina in sedaj še polži. V takih razmerah se priporoča, da nadomestimo del repe s strniščno peso, ki se da po naših krajih z uspehom pridelovati in ki daje tečnejšo krmo kakor repa.

R.

Posnemalniki za mleko.

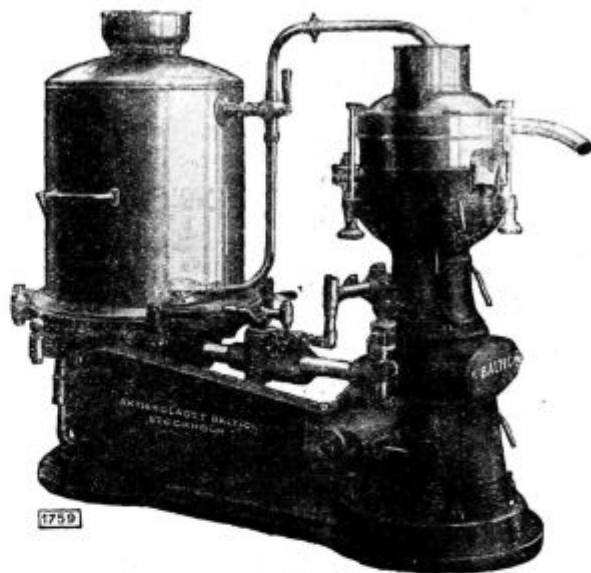
Naši živinorejci ne morejo dandanes prodati mleka svojih krav po ceni, da bi se jim njih mlekarstvo izplačalo, zato ga skušajo bolje vnovčiti na drugi način. Skoraj najbolje se izplača naprava masla, ker se zanj dobi primerna cena, razentega pa ostane še posneto mleko, ki ga uporabimo deloma v domačem gospodinjstvu za hrano, deloma pri naši mladi živini in prasičkih kot prvovrstno krmilo.

Pod. 33. Prerez posnemalnika „Baltic“.

Za posnemanje mleka rabimo posnemalnik. Industrija te vrste strojev je danes že tako razvita kakor malokatera druga, zato je večkrat težko pogoditi, kateri stroji so najboljši. Kakovost strojev je odvisna v prvi vrsti od dobre materiala

(železa, jekla in druge pločevine) in v drugi vrsti od natančnosti pri izdelovanju in montiranju posameznih delov. Ta kakovost se pa pri praktični uporabi posnemalnika oceni predvsem po tem, če stroj natančno posnema, če mu je pogon lahek, če je enostaven in se da lahko razložiti in čistiti in slednjič če je trpežen.

Pod. 34. Posnemalnik „Baltic“ na parno turbino z ogrevalnikom.

V teh točkah je smatrati posnemalnike trdke „Baltic“ med najboljše. Izdelujejo se pa v najmanjših oblikah od 35 litrov na uro do velikih strojev, ki posnamejo v isti dobi do 2000 litrov mleka. Posnemalniki vseh vrst so izdelani po enem čim najbolj enostavnem modelu, kar nam kaže pod. 33. (A). To omogoča lahko čiščenje in lahek pogon. Iz tega razloga so se ti posnemalniki tudi po Sloveniji že precej razširili.

Toda ne samo za posamezne živinorejce imajo pomen ti posnemalniki, temveč tudi za večje mlekarne. Tako vidimo na podobi 34. (B) posnemalnik za 2000 litrov mleka, združen z ogrevalnikom, ki ga žene parna turbina. Pri tej napravi se para ne porabi samo za pogon turbine, temveč tudi za segrevanje mleka na tisto stopinjo, pri kateri je najboljše posnemati.

Tisti živinorejci, ki nimajo prilike oddajati svojega mleka po primerni ceni v mlekarne ali pa tudi drugim odjemalcem, naj si nabavijo mali posnemalnik, da z njegovo pomočjo dobivajo smetano in napravijo maslo. Kjer je pa možnost dana za ustanovitve večje mlekarne, tam se pa naj najprej posvetujejo s strokovnjaki v mlekarstvu in si naj po njih navodilu uredijo svojo mlekarno.

Še bolj podrobno o mlekarstvu in mlekarskih izdelkih se bo lahko vsak poučil na kmetijski razstavi, ki bo od 4. do 13. septembra t. l. na Ljubljanskem velesejmu.

L.

Hmeljske stenice.

Minulo leto so se pred obiranjem hmelja v bližini Gorenja ob Paki prvič opazovale hmeljske stenice, to so male, do 8 mm dolge živalce, ki so prav urne in se skrivajo za liste in v razpokline, kakor hitro se jim bliža človek. Letos se je ta škod-

ljivec zgasil v naših nasadih že koncem majnika v veliki množini.

Hmeljska stenica spada med najhujše sovražnike hmeljske rastline. Ona napada začetkoma liste, potem pa poganjke, v katere zasaja svoj rilček ter pije njih sok. Poganjki hiraajo vsled tega in tvorijo le slabo razvite, ocvirkom podobne kolube — ali se pa posuše in povzročujejo takozvano „oslepelost“ hmelja. Hmeljskih stenic je pa več vrst ter se najdejo tudi na raznih travniških cvetlicah; vsled tega jih imenujejo tudi travniške stenice.

Stenice polagajo svoja jajčeca pod skorjo hmelj. drogov, v njih razpokline, na ovenele poganjke in trte, na suho listje ali na druge odpadke. Iz jajčec došle ličinke so začetkoma prav male in zelo urne živalce, ki ljubijo solnčno toploto, se večkrat levijo, pijejo rastlinski sok, rastejo in dobivajo končno krila in postanejo spolno razvite stenice. Vroče in suho vreme pospešuje, mokrotno in hladno vreme pa zadržuje razvoj in pomnožitev.

Hmeljske stenice, rdečega pajka, hmeljske uši, skržate in druge živalske sovražnike uničujemo potom brizganja s tekočino, ki smo si jo pripravili iz kvasije ali tobačnega izvlečka, mazavega mila in vode. Na 100 l vode se vzame 1 kg kvasije ali izvlečka 1½ kg mazavega mila. Kvasijo se mora pred uporabo prekuhati in potem pustiti 24 ur stati. Stenice se najuspešnejše preganjajo pri lepo toplem, solnčnem vremenu.

V temeljitejšo obrambo vseh živalskih škodljivcev se pa uporabljajo z najboljšim uspehom sledeča sredstva: 1. voda, 2. ogenj, 3. žični nasadi, 4. zažiganje vseh odpadkov in 5. skrbno negovanje in izdatno gnojenje hmeljskih nasadov.

Ker so hmeljski drogi vsem živalskim škodljivcem najboljše zavetišče, se vsem hmeljarjem najtopleje priporočajo **nasadi na žico**, ki so relativno cenejši od nasadov na droge. Kdor zamore jeseni, pozimi ali spomladi polagati hmelj. droge v stoječo ali mirno tekočo vodo za dobo 14 dni, ta uniči s tem vse v razpoklinah se nahajajoče jajčeca, ličinke, bube in dorasle živalske škodljivce vseh vrst. Ravnotako učinkuje ogenj. V to svrhu je potrebno, da se hmelj. drogi spuščajo skozi primeren plamen, ali da se sučejo nad močno žrjavico.

Po hmeljski trgatvi je nujno potrebno, da vse trte, vse suho listje in druge poganjke, kakor tudi plevel sežigamo in tako pokončujemo vso škodljivo zalego. **Hmeljarji, ne uporabljajte torej hmeljevko kot krmo živini, pa tudi ne kot nastelj!**

Pravilno in dobro gnojena hmeljišča, ki so brez vsakega plevela, bodo imela veliko več odporne moči zoper razne škodljivce, nego izstradana in zanemarjena.

Navedenih obrambnih del se bodo pa morali lotiti vsi hmeljarji, kajti prizadevanje posameznega postane brezpomembno.

Ako si bo hotela naša država ohraniti izdaten vir dohodkov in obenem najboljši vir blagostanja državljanov, potem se bodo morala navedena obrambna dela razglasiti kot **obvezna za vse hmeljarje**, kar bi se prav nujno priporočalo.

Anton Petriček.

Mešanec ali kompost.

J. Žirovnik, Kranj.

Dober gospodar mora skrbeti, da svoji zemlji kolikor mogoče vrača snovi, katere ji je odvzel s sadeži. On mora zemljo dobro **gnojiti**. Danes gnojimo zemljo z različnimi gnojili.

Opozoriti hočem naše gospodarje na izdaten in najbolj cenen gnoj, katerega lahko pridelajo sami in na vsaki kmetiji. Ta gnoj je **mešanec** ali **kompost**. Ta gnoj skoraj nič ne stane, posebno tiste gospodarje, ki imajo svoja posestva ob večjih cestah. Te ceste trebijo cestarji od blata — cestneka in drugih odpadkov. In ravno ta **cestnek** je podlaga ali najboljša snov za kompost. S cest se steka deževnica v obcestne jarke, ki se potem zarastejo s travo. Te jarke je na leto po parkrat otrebiti in tako dobimo zopet izvrsten material za kompost. Pri vsakem gospodarstvu je razentega vsepolno vsakovrstnih odpadkov med letom, ki spadajo na kompost, kakor so pepel, zidni omet, saje, odpadki pri klanju itd. Vsaj vsak teden ali pa sploh, kadar je kaj nasmeteno okoli hiše, moramo snažno pomesti po dvorišču in hiši. Med letom moramo redno snažiti kur-nike, kar da zopet dobre snovi za kompost. Vsak dan je v kuhinji kaj odpadkov in pomij. Vsako leto je treba parkrat trebiti jarke in luže. Popravljajo se pota. Blato se z njih postrga in napelje gramoz nanje. Na žagah in krliščih gnijejo ostanki lesa in drevesnega lubja. Pri raznih rokodelcih so razni odpadki, posebno pri kovačih obreznina od konjskih kopit, itd., itd.

In tako se nudi vse polno prilik, da dobivamo razne odpadke. Vse te odpadke razgrinjamo po kompostnem kupu in v redu, kakor nam prihajajo v roke. Ta red je nekako sledeč: Za kompostni kup odločimo najprej primeren prostor blizu gnojišča in bolj v senčnem kraju, ki bodi vsaj 9 m dolg in 2 m širok. Ta prostor se razdeli na tri enake dele. Na prvem delu, 3 m dolgem in 2 širokem, napravimo prvi kup komposta do 1 m visoko; seveda kakor nanesejo razmere in je pri rokah potreben material. Najprej razgrnemo na vseh teh 6 m² **cestneka** za 20—30 cm na debelo. Vrh cestneka spravljamo potem v plasteh vse razne odpadke, smeti, prst, plevel itd. Kolikor bolj so pomešane razne snovi, toliko lepše zori ta kup. Polivamo ga pa po potrebi z gnojnico. Vse to pustimo ležati tja do majnika, ko začne kup zeleneti. Spomladi namreč ozelene vsa plevelna in travina semena, katerih je bilo več ali manj v cestniku in drugih smeteh. Ves kup premečemo na prostor prihodnjih 6 m², in sicer tako, da kup od vrha do tal in plast za plastjo odkopljemo in premečemo. Potem pa zopet po potrebi zalivamo z gnojnico. Ako čez par mesecev zopet ozeleni, ga pa zopet premečemo, da s tem zataremo vsa semena v njem. V jeseni je tak kup navadno goden in ga lahko porabimo za vrt, cvetice, posebno za gnojenje drevja in travnikov, vinogradov itd. Na tretjem prostoru 6 m² pa med tem že zbiramo nov kup.

Kompost je cenen in izdaten gnoj, katerega bi si moral na leto vsak kmetovalec pridelati najmanj 6 m³. Ta gnoj je zanj, kakor dobro založena jedilna shramba v boljših hišah, kjer dobi okrepčila vsak

dan in vsako uro popotnik, delavec, ali pa tudi bolnik.

Goden kompost se tiplje, kakor bi imel človek žamet med prsti in diši lepo po dobri, zdravi prsti. Vsak kmetovalec naj gre takoj na delo in naj si čimpreje naredi kompostni kup. Povsod se bo ta gnoj dobro obnesel. Poleg tega bomo pa imeli snažne ceste in dvorišča, kar tudi nekaj velja!

Kmetijska razstava na Ljubljanskem velesejmu.

Dve leti je tega, da je začela uprava Ljubljanskega velesejma podpirati tudi težnje kmetijskega stanu in prirejati razstave kmetijskega značaja. Prvo leto je vprizorila s pomočjo merodajnih činiteljev in podpor konjsko razstavo, lansko leto je priredila poleg konjske razstave tudi razstavo goveje živine in ovac v zvezi s sejmom za plemensko živino. Ena kakor druga razstava je tako dobro uspela, da je bilo slišati samo ponovno željo po nadaljnjih takih prireditvah, ker nudijo obiskovalcem kakor tudi razstavljalcem mnogo prilike za nove pobude in nov napredek v živinoreji.

Letos se je program teh velesejskih prireditev nanovo razširil, dasi so le skromna sredstva na razpolago. Toda dobra volja, moralna in gmotna podpora in želja po nadaljnjem napredku na začrtani poti premagajo vse težave in naj so na videz še tako velike.

V dneh od 4. do 13. septembra se vrši na Velesejmu tretja taka razstava, ki bo obsegala to pot več razstavnih oddelkov. Poleg strokovno-poučnega oddelka, ki bo obsegal vse panoge našega kmetijskega gospodarstva, se bo priredila tudi mlekarška razstava, nadalje razstava kmetijskih strojev in kmetijskega orodja in slednjič razstava buteljskih vin z najbolj slovečih vinskih goric naše dežele.

Obiskovalce bo zanimala predvsem strokovno-poučna razstava, ki bo obsegala vse stroke kmetijstva: poljedelstvo, travništvo, planšarstvo, živinorejo, mlekarstvo, vinarstvo, sadjarstvo itd. V tem oddelku bodo razstavljeni razni predmeti, ki so za nazorni pouk našega praktičnega kmetovalca v sedanjem času posebno važni in potrebni. Ves ta oddelek bo razvrščen po kmetijskih strokah in bo nudil slehernemu obiskovalcu toliko poučnega, da bi se ga moral ogledati vsak kmetovalec brez izjeme. Posamezne stvari se bodo prikazovale v slikah, modelih, preparatih itd., po vzorcu vrlo uspele higijenske razstave. Posebno zanimive bodo v tem oddelku tudi najnevarnejše bolezni, poškodbe različnih kmetijskih sadežev in obrambna sredstva.

Mlekarška razstava bo obsegala razne mlečne izdelke, ki jih bodo razstavile naše mlekarne in sirarne. Spoznali bomo dosednji razvoj in napredek našega mlekarstva in sirarstva, ki postaja v zvezi z živinorejo čim dalje večjega pomena za povzdigo blagostanja v naši deželi. V tem oddelku bodo razstavljeni tudi različni mlekarški stroji in drugi pripomočki, ki obetajo tudi našim krajem večji razmah v tej stroki.

Razstava kmetijskih strojev in kmetijskega orodja bo obsegala ves napredek na polju kmetijsko-strojne tehnike, ki je danes ob pomanjkanju in dra-

ginji ročnih delavcev dvakrat bolj važna za naš kmetijski stan. V tem oddelku bodo zastopani stroji in orodje za vse različne panoge našega kmetijstva. Tukaj se bo nudila prva večja prilika, da se seznamimo s stroji in orodjem, ki se nam v novejšem času priporočajo za naš napredek.

Slednjič je na programu stalne razstave tudi razstava buteljskih vin z najboljših vinskih goric, ki naj pokaže, do kakšne popolnosti in dobrote se dajo naši vinski pridelki pripraviti. Sloveče vinske gorice in žlahtne trte najboljših naših vinogradnikov bodo v tem oddelku tekmovala za prvenstvo in kazale tudi, kaj se da doseči v zvezi z umnim kletarstvom.

Vse te razstave bodo na ogled ves čas od 4. do 13. septembra t. l. Poleg tega se vrši v nedeljo, 5. septembra t. l. še razstava konj, ki naj pokaže naš najboljši plemenski material, ki ga imamo letos v deželi.

Tako bo kmetijska razstava na Ljubljanskem velesejmu napravila važen korak naprej in bo brezdvomno mnogo pripomogla k nadaljnjemu napredku našega kmetijstva. Zato vabimo vse naše kmetovalce, da si jo ogledajo in jo ves čas pridno obiskujejo. R.

Vinska letina in vinski promet v krško-brežiškem okraju.

Nepretrgoma slabo deževno vreme maja, junija in do polovice julija, je dobre nade vinogradnikov na izredno letino močno udušilo.

Trta je povsod lepo nastavišla in pričakovati je bilo letos v vsakem oziru obilnejšo letino od lanske, toda deževno in hladno vreme med cvetjem ter nastop grozdnega črvička „kiseljaka“ (grozdnega molja ali grozdnega sukača), sta zmanjšala pričakovani pridelek že sedaj za polovico.

Pred peronosporo in grozдно plesnobo (oidijem) se je trtje dosedaj z vztrajnim in marljivim škropljenjem z galico, sulfolom, salolidinom in žveplanjem še razmeroma prav dobro ohranilo. Odvisno je sedaj le od nadaljnjega vremena, kako se bo razvilo preostalo grozdje.

Mnenje, da bo letošnji pridelek v vsakem oziru slabši od lanskega, je preuranjeno. Ako bodo prihodnji meseci količjak solnični in lepi, se bo ostalo grozdje lahko prav ugodno razvilo, vsled česar se vtegne pridelati še prav dobra kapljica, ki bo lahko prekašala lanskega. In to bi bilo, v ožgled dejstvu, da je še mnogo lanskega vina neprodanega, prav želeči. Tako bi se na eni strani do malega izpraznila zaloge lanskega vina, čeprav bolj poceni, po drugi strani bi pa novo vino imelo tem višjo ceno, ker ga bo manj in bo boljše kvalitete.

Ne morem si kaj, da pri tem ne obnovim svojega priporočila, da naj skuša mali vinogradnik svoje vino spraviti takoj jeseni v denar, čim se mu nudi primerna kupčija. Kaj pomeni kupčijska svojeglavnost, češ, svojega vina ne dam ceneje kot sosed, se je očitno pokazalo že nekaj let sem, zlasti pa zadnje leto. Vina, ki so se plačevala v jeseni po 6 do 7 Din, bi dotičniki radi oddali danes, ko so ga polovico že doma popili, za 4 do 5 Din, ker potrebujejo denar za obdelovanje in druge svoje potrebe in ker se bojijo, da se jim vino v slabih kletih in nepolnih posodah izpridi.

Nadalje moram pripomniti, da so lanske oziroma letošnje slabe vinske kupčije v krškem in brežiškem okraju mnogo krivi vinogradniki tudi zaradi tega, ker pre malo opo-

zarjajo javnost na svoje pridelke. Svoj čas smo prirejali v teh krajih vinske sejmave, grozdne razstave, objavljali reklamne spise itd., a ker so se nekateri pritoževali, da jim s tem kvarijo cene, se je to delovanje opustilo. Zato so se pa tega dela tembolj poprijeli Zgornještajerci, in posledica je bila, da so takoj pritegnili nase številne kupce, tudi kranjske izrazite „cvičkarje“. Taka šola je dobra, ker najbolj odpira oči.

V krško-bizeljskem okraju imamo podjetnega vinskega trgovca g. B. v Krškem, ki je letos marsikaterega revnega vinogradnika rešil z odkupom njegovega vina in ki je tudi drugače poskrbel za reklamo krško-bizeljskih vin v Ljubljani, in sicer na Ljubljanskem velesejmu.

Mož se ni ustrašil velikih reklamnih stroškov, ki jih zahteva razprodaja vin na Ljublj. velesejmu, zato je pa tudi dosegel svoj cilj v prid sebi in drugim revnim vinogradnikom.

Fr. Gombač.

Iz delovanja živinorejskega odseka v Št. Jurju.

Živinorejski odsek podr. v Št. Jurju ob juž. žel. je zboroval 13. junija. V rodovnik je bilo vpisanih 75 krav. Delokrog se je raztezal na občine Št. Jurij, Kalobje in Slivnica. V letu 1925. je bila izkazana in kontrolirana mlečnost 34 krav. Povprečna mlečnost v letu 1925. je bila 1955 litrov. Najboljše molznice so bile: št. 28. 2589 l od pos. Malgaj Ivana, Nova vas; št. 39. 2457 l od pos. Malgaj Ivana, Nova vas; št. 41. 3183 l od pos. Čretnik Franja, Nova vas; št. 45. 2627 l od pos. Kroflič Martina, Črnlolica; št. 59. 2423 l od pos. Kompolšek Ivana, Kamenj; št. 93. 2726 l od pos. Žmahar Franja, Nova vas; št. 103. 2432 l od pos. Čretnik Franja, Nova vas. Od zaroda rodovniških kras so dosedaj že 4 krave kontrolirane. Od teh prekašata dve, ena pa zaostaja za mlečnostjo matere. Bikov, h katerim so se pripuščale rodovniške krave, je bilo 6. Od teh je bilo o priliki licencovanja in pregledovanja priznanih trem 28 točk, dvema 27 in enemu 26 točk. Od rodovniških krav je bilo leta 1925. prodanih za plemo 6 bikcev. Živinorejski odsek je tako kakor druga leta posredoval pri prodaji merjascev. Iz okoliša je bilo prodanih 24 merjascev. Nadalje je živinorejski odsek sodeloval pri razpečevanju štajerskih kokoši in petelinov. V letu 1925. je bilo prodanih 70, od teh je 50 kupila komisija iz Karlovca, ki je kupovala za primorsko-krajiško oblast. Za nadaljnje delovanje so bili izvoljeni sledeči člani podružnice: načelnik: Anton Uršič, živinozdravnik; podnačelnik: ravnatelj inž. Valentin Petkovšek; tajnik in vodja rodovnika: inž. Franjo Koprivšek; sreski kmetijski referent: nadzornik Gorican; odborniki: kontrolna asistenta Franjo Jager in Jurij Šumej ter Blaž Urleb, Pintar Jožef in Čatar Ivan.

Poziv

k prijavi poizkusnih zemljišč za napravo umetnih menjalnih travnikov.

Kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Ljubljani namerava napraviti prihodnjo pomlad v svojem področnem okolišu (Ljublj. oblast) večje število vzornih umetnih menjalnih travnikov v približni izmeri po 3000 m² (pol orala) za vsak poizkus. S temi poizkusnimi travniki hoče postaja pokazati, kako se napravijo umetni menjalni travniki, ki so največjega pomena za pridelovanje krme na njivah. Obenem bo izkušala postaja dognati s temi poizkusi, kateri način zasvetve travno-deteljnih naprav je najbolj priporočljiv za naše talne in podnebne razmere. Iz tega razloga se bodo razdelila poizkusna polja v tri enake parcele v približni izmeri po 1000 m². Ena teh poiz-

kusnih parcel se bo posejala s travnodeteljno mešanico brez zaščitnega sadeža. Na drugi parceli se bo posejala travno-deteljna mešanica pod zaščitno zeleno žito (žito, ki se zeleno pokosi), dočim se bo posejala travno-deteljna mešanica na tretji parceli pod dozorevajoče žito (žito, ki dozori).

Kmetovalci, ki imajo voljo in veselje delati take poizkuse in razpolagajo s primernim zemljiščem ob kakšni javni poti, katero zemljišče je bilo letos obdelano z okopavino (krompir, pesa itd.), pa želijo, da se jim ta njih svet izpremeni v menjalni travnik (menjalno senožet) za štiri- do šestletno rabo, naj prijavijo svoje zemljišče podpisani direktorji do konca meseca avgusta t. l.

Prijavijo naj se le zanesljivi poizkusniki, ki bodo poizkuse resnično izvedli po predpisih. Ti dobe travno-deteljno seme brezplačno, dočim si bodo morali priskrbeti zaščitno žito sami in bodo morali seveda sami obdelati tudi poizkusno polje.

Direkcija kmetijske poskusne in kontrolne postaje.

V Ljubljani, dne 27. julija 1926.

Direktor:

Ing. chem. J. Turk s. r.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so se podpisali s polnim imenom. Kdor želi pismenega odgovora, mora priložiti pismu 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 57. Pri nas imamo srenjsko gmajno, ki jo upravlja župan, čeprav bi moral v ta namen biti izvoljen gospodarski odbor. Kakšne naloge ima ta, pa prosim za pojasnila. Tudi mi ni znano, kdo ima dolžnost vzdrževati ograje ob srenjski gmajni. **Kako dosežem ureditev pravic srenjske gmajne?** (I. V. v L.)

Odgovor: Zakon z dne 1. avgusta 1912, kranjski dež. zak. št. 49., vsebuje točne določbe glede oskrbovanja soseskinega premoženja in poslovanja gospodarskih odborov. Ta zakon dobite gotovo v občinski pisarni, prečitajte ga in se ravnajte po njem. V slučaju, da so na Vaši „srenjski gmajni“ užiti neurejeni, prosite s kolka prosto vlogo komisarja za agrarne operacije v Ljubljani, da Vam na temelju zakona z dne 26. oktobra 1887, kranjski dež. zak. št. 2. iz l. 1888, uredi užitne pravice in izda primeren statut na upravljanje skupnega premoženja. Tako uredbeno postopanje ne povzroči prav nobenih izdatkov razen zemljemerskih stroškov, če želite, da agrarni zemljemerec gmajno premeri in zameji. — Glede vzdrževanja ograj se opozarjate na zakon z dne 3. julija 1912, kranjski deželni zakonik št. 45., katerega § 3. določa, da ima glede dolžnosti vzdrževanja ograj in glede porazdelitve stroškov sklepati v prvi instanci **občinski odbor** in ne gospodarski odbor. O pritožbah zoper sklepe občinskega odbora razsoja veliki župan kot izvršilec poslov prejšnjega deželnega odbora.

L.

Vprašanje 58. Zadnji čas se pri nas na drevju sladkih jabolk pojavlja bolezen rak, ki grozi uničiti marsikatero drevo. **Kakšno sredstvo imamo proti raku na sadnem drevju?** (A. V. v P.)

Odgovor: Rak napada ponavadi jablane, pa tudi izmed teh le nekatere vrste. Zato je najuspešnejši pripomoček proti tej boleznini saditev takih sort, ki so bolj odporne, kakor n. pr. železnikar, grafenštajner, boikovo jabolko, knežak in druge. Tudi močno gnojenje z apnom, posebno v zvezi s kalijem, veliko pomaga proti rakavosti. Če so raku na drevju kriva močvirnata tla, jih moramo najprej osušiti in nato močno pognojiti z apnom, kalijem in fosfornimi gnojili. Če je drevo

že napadeno po raku, ga je sicer težko popolnoma ozdraviti, ker so glivice te bolezni v njem že razširjene, vendar se da njen razvoj omejiti, oziroma zadržati. V tem primeru izrežemo rane in bule do zdrave skorje in lesa ter jih namažemo s kakim primernim razkuževalnim sredstvom, kakor je petodstotna raztopina modre galice, karbolinej, arborin v 40 do 50 odst. raztopini. Če je pa drevje že močno rakovo, ga ne kaže več zdraviti; najbolje ga je posekati in sežgati. Natančnejše se o tej bolezni poučite v knjigi: M. Humek, „Praktičen Sadjar“, ki jo dobite pri Kmetijski družbi za 80 Din. L.

Vprašanje 59. Zraven mojega koloseka ima sosed obraščeno hosto, iz katere segajo veje približno 8 m čez moj svet ter mi delajo škodo. Imam li pravico sosedu prisiliti, da odstrani veje, ki segajo čez moj svet; ali jih pa lahko sam odsekam? Čegavo je vejevje, ki sega čez tuj svet? (J. H. v S.)

Odgovor: Po zakonu ima lastnik zemljišča tudi lastninsko pravico do vseh rastlin in rastlinskih delov: vej, sadja in korenin, ki rasejo v ali nad njegov svet. V tem zmislu so tudi veje, ki rasejo čez Vaš svet, Vaša last in imate pravico jih posekati. Vendar bi Vam svetovali, da najprej opozorite sosedu na to in ga prosite, da sam odseka ali poseka drevesa, ki Vam škodujejo. Če pa on navzlic ponovnim opominom neče o tem ničesar slišati, potem šele ukrenite, kar se Vam zdi umestno oziroma kar Vam zakon dovoljuje. Če pa posekate veje, vrzite jih na sosedov svet, četudi imate Vi do njih pravico, da ne bo hujšega prepira. Na vsak način je bolje, da se mirnim potom pogodite, kajti vsaka tožba je v škodo obeh strank. L.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica Pilštanj je zborovala 6. junija. Od 22 članov je bilo 7 navzočih. Računski zaključek izkazuje 565 Din prebitka. Delegatom je bil izvoljen And. Zakošek. Sklene se nakupiti v jeseni več sadnega drevja za člane.

Kmetijska podružnica Sv. Marijeta pri Moškancih je zborovala 6. junija. Od 102 udov je bilo 23 navzočih. Računski zaključek izkazuje 152.600 Din dohodkov in 142.024 stroškov. Po odbitku terjatev ostaja premoženja 7900 Din. V odbor so bili izvoljeni: Fr. Rižnar načelnikom, za odbornike pa: Fr. Vesenjaj, Fr. Ranfl, Fr. Rebore, Iv. Šketa in Fr. Prelog. Za družbene delegate so bili izvoljeni: Fr. Rižnar, Fr. Ranfl in Fr. Vesenjaj. Podružnica je sklenila sklicati shod za ustanovitve zadružne mlekarne.

Kmetijska podružnica Smlednik je zborovala 13. junija. Od 44 udov je bilo 22 navzočih. Računski zaključek izkazuje 16.538 Din dohodkov, 15.538 Din stroškov in preostanka 1000 Din. V odbor so bili izvoljeni: Jož. Burgar načelnikom, za odbornike pa Jak. Konjar, Hen. Lazarini, Jan. Zlate, Jern. Novak, Jož. Draksler in Fr. Jereb. Podružnica sklene potrebno glede nabave gosp. potrebščin in trijerja.

Kmetijska podružnica Gornja Ponikva je zborovala 20. junija. Od 22 udov je bilo 7 navzočih. Računski zaključek izkazuje 590 Din in 246 Din stroškov, torej 344 Din preostanka. Delegatom je bil izvoljen Martin Jezernik.

Kmetijska podružnica Buče je zborovala dne 20. junija. Od 38 udov je bilo 16 navzočih. Podružnica je na novo ustanovljena. V odbor so bili izvoljeni: Jož. Ivanc načelnikom, Ant. Pajk, Ant. Bovha, Mih. Vah in župnik Turk. Delegatom je bil izvoljen župnik Mil. Turk.

KMETIJSKO - ŠOLSKI VESTNIK.

Na državni kmetijski šoli v Št. Jurju pri Celju se začne 11 mesečni tečaj prihodnjega šolskega leta s početkom novembra. Namen zavoda je vzgojiti in strokovno izobraziti

kmetske sinove, za katere se predvideva, da postanejo samostojni gospodarji, zato sme uprava po odredbi ministrstva sprejeti tako za državne kot za privatne gojence, to je na prosta in plačujoča mesta, le sinove lastnikov zemljišč. Tudi morajo oni absolventi, ki vstopijo po študiju v službe, vrniti državi celotno oskrbovalnino, da ima od zavoda v resnici dobiček le kmetijstvo. Mesečna oskrbnina znaša sedaj Din 400. Navzlic ponovnim prošnjam ni ministrstvo znižalo prispevka, češ, da ravno plačujoči odhajajo v prvi vrsti v službe. Oprostilo pa je ministrstvo v tekočem letu razmeroma veliko številu sinov tudi srednjih posestnikov celotnega plačevanja, ker polovičnih stipendij ni. — Sprejemajo se le nad 16 letni zdravi in pridni prosilci, ki se zaradi varnosti za druge preiščejo ob vstopu tudi po zavodnem zdravniku. Vsak prosilec mora vložiti na upravo zavoda lastnoročno prošnjo s kolekom 5 Din, priloženim kolekom 20 Din in naslednjimi dokumenti: 1. krstni list (kolek za 10 Din), 2. domovnica (kolek za 20 Din), 3. zadnje šolsko spričevalo, 4. zdravniško spričevalo (kolek za 20 Din), 5. нравstveno spričevalo (kolek 10 Din), 6. izjava staršev, da bodo plačevali stroške šolanja in da ostane sin doma, 7. pri prosilcih za prosto mesto še premoženjski izkaz ali ubožno spričevalo, v katerem mora biti od davčnega urada navedena točna površina zemljišča in višina davkov specializirana kot zemljarina itd., ter po možnosti tudi potrdilo okr. sodišča glede višine intabuliranega dolga in splošno gospodarskega stanja staršev. Dobro je, da poslednje potrdilo potrdi tudi županstvo in župni urad, da je upravi lažje pravilno predlagati ministrstvu oprostitev. Vsak sprejeti gojenec mora prinesiti s seboj vsaj en par rjuh, 1 zimsko odejo, 2 para obuval, 1 delovno in 1 praznično obleko ter potrebno telesno perilo in 4 obrisače. Perilo se pere na stroške zavoda. Potrebni učni pripomočki se lahko pozneje na zavodu naroče skupno. Za lahkomisljene poškodbe in izgube orodja položi vsak gojenec početkom leta 200 Din, katere dobi ob izstopu vrnjene. Prošnje naj se vpošljejo upravi najkasneje do 1. septembra, da se morejo še pravočasno predložiti ministrstvu v odobritev.

Inž. Petkovšek, direktor.

Kmetijsko gospodinjstvo šola v Ravnjah (p. Vodice nad Ljubljano) priredi s 15. oktobrom zimski kmet. gospodinj. tečaj, ki traja šest mesecev, in sicer od 15. oktobra 1926. do 15. aprila 1927. V zavod, ki je v rokah šolskih sester III. reda sv. Frančiška, se sprejme 18 gojenk z vso potrebno oskrbo. Oskrbovalnina znaša mesečno 450 Din. Prošnje za sprejem gojenk je vlagati najkasneje do 30. septembra t. l. pri vodstvu kmetijsko-gospodinske šole v Ravnjah, pošta Vodice nad Ljubljano, kjer se dobe na željo potrebne informacije.

DOPISI.

Šmarje pri Jelšah. Naša podružnica šteje letos le 68 članov. To je veliko premalo, če upoštevamo naš obširni okoliš in je dokaz, da se posestniki premalo zanimajo in premalo zavedajo svojega poklica. Z nabiranjem članov imamo vsako leto neprilike. Nekateri plačajo članarino decembra, drugi januarja, februarja ali celo marca. Veliko nepotrebne dela bi prihranili Kmet. družbi, ako bi vsi plačali konec decembra ali vsaj prve dni januarja; sami bi pa predno prejeli „Kmetovalca“. L. 1925. je podružnica pridobila univerzalni plug in 2 škropilnici. Razentega je dala popraviti staro orodje, zato je nastal v blagajni primanjkljaj 345 Din, ki se bo letos lahko pokrtil. — Med letom smo naročali razna semena, umetna gnojila in drugo. Do celega vagona ne pridemo več. Učinek umetnih gnojil lahko letos vsakdo opazuje na šol. vrtu. Že od daleč se opazijo pognojeni deli gredic. Poizkusil so se vršili na krompirju, zelju, pri drevescih in v poizkusnem vinogradu. — Največjo važnost pa polaga na to, da preskrbuje podružnica svoje

člane s sadnim drevjem. Lani so se pri nas mnogi posestniki prepričali, da prinaša tudi sadjarstvo lep dobiček. Ko se ga bomo lotili z boljšim delom in v večji meri, bo tudi dobiček boljši. Neobhodno je potrebno, da se nauče naši ljudje izdelovati boljši sadjevec. Mnogo razburjenja je rodil letos nakup galice. Došle so ponudbe, ki so po vinarjih licitirale, kdo da cenejše. Podružnica se ne more in ne sme spuščati v spekulacije. Mi smo člani Kmetijske družbe, ji lahko popolnoma zapujemo in naročamo galico in druge potrebščine le pri njej. Vsa leta je bilo opaziti, kadar je družbi zmanjkalo galice, da je cena silno poskočila; zato moramo pomagati, da ima družba lahko vse najnujnejše potrebščine v zalogi in tako vpliva na znižanje cen.

KMETIJSKE NOVICE.

Častno predsedstvo pokrajinske razstave. Za veliko pokrajinsko razstavo „Ljubljana v jeseni“, ki jo priredi uprava Ljubljanskega velesejma letos od 4. do 13. septembra, je blagovolič prevzel častno predsedstvo poljedelski minister gospod Ivan Pucelj. Glavni in najvažnejši del prireditve bo tvorila posebna kmetijska razstava, kjer bodo zastopane vse veje našega agrarnega gospodarstva.

Alma-krompir v Bohinju. V Bohinju se je letošnje leto posadilo okoli 1500 kg iz Tirolske došlega alma-krompirja. Pri večini nasadov opazujem izborni rast, dobro prilagoditev na podnebje in neokuženost po v Bohinju razpasli krompirjevi rji. Tudi dober pridelek se obeta v kljub izredno deževnemu letu. Zato opozarjam vse kmetovalce, ki so napravili poskusne nasade, da pri dozorelosti in hranitvi ta krompir skrbno ločijo od ostalega in naj si ga kar največ prihranijo za seme. One pa, ki ga hočejo uživati, opozarjam, da ga kuhajo v precej slani vodi, ker spada ta krompir v vrsto razsipača. A. M.

Važno za perutinarje. Veliki župan mariborske oblasti objavlja: Vsled neugodnih proračunskih prilik, država letos ne bo nakupovala in porazdelila nikakih plemenskih petelinov. Rejci naj torej vse odvišno plem. blago odpravijo in vzredijo le za lastno potrebo in nekaj najboljših petelinov ev. oddajo okrajnim zastopom. Za potrebno osveženje krvi bo skrbeti z medsebojno zamenjavo petelinov. Zaradi morebitnih nadaljnih nasvetov naj se vsakdo obrne na pristojno sresko poglavarstvo, kjer sta mu drž. ekonom oz. veterinar vedno na razpolago.

GOSPODARSKE STVARI.

Mlekarska razstava v Ljubljani. Mleko je danes neobhodno potrebno hranilo. Sicer ga povsod ne cenijo enako. Zlasti ga po vinogradnih krajih manj cenijo. Mestno prebivalstvo je pa danes navezano na mlečno prehranjevanje in zato tudi vidimo, da se ga po mestih dosti več uporablja za hrano nego na deželi. V zimskem času, ko je mrzlo vreme, skrbi narava sama, da se mleko ohrani nekaj časa. V poletni vročini pa vidimo, da se mleko hitro izpreminja in čim večja je vročina, tem hitreje se pokvari. Kakor pri vsaki drugi škodi, tako so se tudi v mlečnem gospodarstvu že odnekaj trudili z ohranjanjem mleka na različne načine in raznimi pripomočki. Danes imamo tudi pri nas že razne pripomočke za ohranjanje mleka. Zlasti mlekarne imajo raznovrstne stroje, s katerimi ohranjujejo mleko pred pokvaro, tako da ga je mogoče dobavljati odjemalcu tudi v poletju v nepokvarjenem in zdravju neškodljivem stanju. Z večine ne poznamo teh modernih naprav za ohranjanje mleka. Je pa tudi nekaj naravnih pripomočkov, ki bi jih morali poznati. Zato je letošnja velesejmska uprava sprejela v svoj načrt jesenske prireditve tudi razstavo mlekarskih strojev in mlečnih izdelkov. Tako ima vsakdo priložnost, da se pouči na tej razstavi o mo-

dernem mlekarstvu. Kdo ne pozna danes finega čajnega masla in okusnega sira raznih vrst? Vsi vemo, da pred nedavnim časom nismo tega imeli. Moderna tehnika je postavila mlekarkstvo na čisto novo podlago, tako da postaja mlekarkstvo s svojimi najmodernejšimi stroji najbolj dobičkanosna panoga kmetijstva. Mlekarska razstava na jesenski velesejmski prireditvi od 4. do 13. septembra bo nudila vsakomur priložnost, da se pouči o modernih mlekarskih prilikah in o pripomočkih za izboljšanje mlekarkstva. Razne druge gospodarsko napredne dežele, kakor je Švica, Švedska, Danska, so obogatele pri svojem mlečnem gospodarstvu, ker so dovolj zgodaj znale ceniti vrednost potrebnih mlekarskih pripomočkov in strojev. V teh deželah najdemo prve izumitelje mlekarskih strojev in prve najboljše mlečne izdelke. Naša dežela ni prav lahko proizvajala toliko mlečnih izdelkov, kolikor jih potrebuje za svoje lastno prehranjevanje. Toda žal ne proizvajamo niti dosti blaga, niti v taki kakovosti, kakor druge dežele. Zato naša trgovina rada posega po tujem in dražjem blagu. Razstavimo svoje najboljše izdelke in seznanimo trgovce z našim dobrim blagom. Modernizirajmo naše mlekarkstvo s pomočjo moderne tehnike in dobre organizacije. Ne zamudimo ugodne prilike in obiščimo jesensko mlekarsko razstavo. Udeležite se je proizvajalci mleka in porabite priložnost, ki se Vam nudi z razkazovanjem mlekarskih priprav in razstavljenih izdelkov, istotako odjemalci mleka, da se poučite o dobroti mleka in mlečnih izdelkov kot najcenejše hrane ob današnjem pomanjkanju denarnih sredstev.

Fr. Krištof.

DRUŽBENE VESTI.

Oprostitev Kmetijske družbe od plačanja taks. Finančni minister je oprostil Kmetijsko družbo od plačanja taks po točki 1. taksne tarife za vse vloge in prošnje, ki jih predloži državni oblasti, izveniških onih v civilnih tožbah. Kmetijske podružnice se pozivljajo, da vlagajo vse svoje prošnje, oziroma dopise na oblasti potom Kmetijske družbe, kajti le tedaj bodo oproščene kolkov, kakor predpisuje zakon o taksah.

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo.

Organizatorično: V „Ekonomu“ br. 10/11. od 15. junija t. l. je natisnjen projekt pravil „Udruženja kmetijskih strokovnjakov v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev“. Na tem projektu, ki predvideva enotno organizacijo (ne „zvezo“ obstoječih organizacij) so delali samo kolegi obeh beograjskih organizacij, dočim se ostalih organizacij k temu, v kolikor znano, ni pritegnilo. Tudi naša organizacija je o tem zaznala šele iz omenjenega lista. — Naše društvo je storilo zaradi edinstvene organizacije kmetijskih strokovnjakov za vso državo ponovne korake. Glede oblike take organizacije in sploh glede praktične izvršitve pa smo zahtevali in zahtevamo upravičeno, da se upoštevajo izvestne naše želje, kar bo ob dobri volji ostalih posestrim pač mogoče. — Sklepom odbora od 22. VII. t. l. proučuje zadevo poseben odbor. Letošnja skupščina bo mogla o tem po možnosti končno veljavno odločiti. — Dokler vprašanje drž. organizacije kmetijskih strokovnjakov, bodisi potom fuzije vseh sedanjih organizacij v eno, bodisi z ustanovitvijo „Zveze“, ni rešeno, je stvar naših članov, ako hočejo pristopiti tudi k drugim stanovskim organizacijam ali ne. Siliti jih k temu nihče ne more.

Podpore društvu. Denarne podpore društvu so doslej naklonili: Uprava veleposestva **Beltinci**, Premkurje, 500 Din; tvornica testenin in eksportni mlin **Ludv. Franz in sinovi**, Maribor, 100 Din; Hranilnica v **Koprivnici** pri Rajhenburgu, 25 Din; Hranilno in posojilno društvo **Ptuj** 200 Din; Ivan **Kravos**, sedlar, Maribor, 50 Din; **okrajni zastop Maribor**, 250 Din; Praštediona, podružnica Maribor, 100 Din; **Tvornica**

za dušik, Ruše pri Mariboru, 250 Din. — Iskrena hvala vsem darovateljem!

Članarino 1926. 25 Din dolguje še okoli 70 članov. To je malomarnost. Pozivamo zamudnike, da store svojo dolžnost vsaj do skupščine. Kdor nima društvene čekovne položnice, naj nakaže članarino s čekom poštne hranilnice, ki se dobi pri vsakem poštnem uradu. Društvo ima ček. konto št. 12.322.

Elaborati. Prosimo tovariše člane odborov, da finalizirajo zanesljivo elaborate, katerih izdelavo jim je poverila lanska skupščina.

Zahvala. Uredništvo „Poljoprivrednog Glasnika“ nam poroča po svojem glavnem uredniku g. dr. Peciji Popoviću, da prejema od vseh strani laskava priznanja k izdaji svečane številke o kmetijstvu Slovenije, in nas prosi, da tolačimo njegovo zahvalo za trud in požrtvovalnost s pozdravi vsem gg. tovarišem, ki so sodelovali bodisi z literarnimi prispevki, bodisi drugače pri izdaji omenjene slavnostne številke. — Tč. predsednik: Andrej Žmavc, s. r. Tč. tajnik: Joško Sottler, s. r.

URADNE VESTI.

Zapisnik

seje glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo, v četrtek,

1. julija 1926.

(Dalje in konec.)

Sprejem novih udov. Glavni odbor je sprejel 56 priglasenih udov kot prave ude s pridržkom, če jih do prihodnje odbore seje ne osporijo podružnice.

Raznoterosti. Na priporočilo g. Petovarja bo družba posredovala pri kmetijskem ministrstvu, da se v bodočem proračunu pri državni žrebčarni na Selu sistemizira za upravnika mesto I. kategorije namesto dosedanje III. Naša konjereja potrebuje tukaj popohega strokovnjaka, bodisi živinozdravnika ali pa agronoma s fakultetsko naobrazbo.

G. Bajuk je priporočal, naj družba posreduje, da se v Belokrajini uvede hmeljarstvo. Pri tozadevni daljši razpravi pride glavni odbor do zaključka, da je treba pri tem vprašanju skrajne previdnosti. Najprej je uvesti preizkuse, če bo ta rastlina v Belokrajini uspevala.

G. Urek je poročal o škodi, ki jo napravlja kiseljak na grozdju in je želel, da se uvede skupna akcija proti temu škodljivcu. **G. Skalicky** je pojasnil razne načine zatiranja tega škodljivca. Prve spomladne generacije ni mogoče letos več pokončevati, možen pa je boj proti drugi generaciji julija meseca. Organizirati je posebno akcijo proti kiseljaku.

G. Urek je prosil, naj Kmetijska družba posreduje pri ljubljanskem velikem županu zaradi vožnje po desni strani cest, ker žandarmerija v brežiškem okraju ne dopušča, da bi vozniki vozili niti po sredi ceste, četudi je ta prazna.

Na predlog g. Petovarja se bo pri bodočih odborovih sejah ves blagovni promet obravnaval kot posebna točka dnevnega reda.

G. Ažman je priporočal, naj Kmetijska družba posreduje, da se v jeseni otvori sirarski tečaj na Gorenjskem. Kmetijska družba naj nabavi kinematografski aparat, da bo kmetijski pouk po deželi bolj uspešen.

G. Steblovnik je svetoval, naj družba naprosi g. Petrička, tajnika hmelj. društva v Žalcu, da spiše za „Kmetovalca“ članke o hmeljarstvu. — Nadalje je vprašal, kako daleč je vprašanje ustanovitve kmetijske zbornice. **G. predsednik** je pojasnil, da je g. minister Pucej vse potrebno ukrenil, da se načrt tega zakona v njegovem ministrstvu čimprej izdela. Ovira proti takojšnjem uveljavljanju tega zakona bi obstajala edino v ponovnem obdavljenju kmetijstva.

G. Meden je poročal, da je bil g. predsednik za njegove izredne zasluge na kmetij. polju odlikovan z redom sv. Save III. klase. Za to njegovo res zaslužno odlikovanje mu v imenu glavnega odbora izreka najiskrenejše čestitke, katerim se pridružijo vsi gg. odborniki. **G. predsednik** se zahvali na čestitanju.

Ker se ni nihče več oglasil k besedi, je g. predsednik ob pol eni zaključil sejo.

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.

2. Slučajnosti.

Brezovica pri Ljubljani, v nedeljo, 29. avgusta 1926. zjutraj po prvi sv. maši v šoli.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarib.

	Ljubljana	Maribor
Konji (prigon v Lj. 296, v M. 18):		
1 par dobrih konj	2.000 do 10.000	
Volji in krave (prigon v Lj. 187, v M. 516 glav):		
1 kg žive teže I.	8— do —	7 50 do 8—
1 „ „ II.	7 50 do —	6 50 do 7—
1 „ „ III.	7— do —	6— do 6 50
1 „ „ krave, klobasnice	3— do 4—	3— do 4 50
Teleta (prigon v Lj. 26, v M. 19 glav):		
1 kg žive teže	10— do 11—	10— do —
Prasici (prigon v Lj. 146, v M. 403 glav):		
1 komad 6—8 tednov stari	250— do 300—	125— do 150—
1 „ 3—4 meseca „	—	280— do 350—
1 „ 5—7 „ „	—	420— do 450—
1 „ 8—10 „ „	—	550— do 580—
1 „ enoletni	—	1000— do 1200—
1 kg žive teže, debeli	—	10 50 do 12 50
1 „ mrtve teže, debeli	—	15— do 17—
Kože:		
1 komad konjske kože	—	75— do 100—
1 kg goveje kože	—	11— do 13—
1 „ telečje kože	—	15— do 18—
1 „ pravičje kože	—	6— do 7 50
1 „ koruzke masla	—	75— do 120—
1 „ sadplav	—	50— do 65—

	Ljubljana	Maribor
Perutnina:		
1 komad, piščanec	12— do 20—	10— do 25—
1 „ „ kokot	25— do 40—	30— do 40—
Mleko, maslo, jajca, sir:		
1 liter mleka	2 50 do 3—	2— do 3—
1 „ smetane	—	12— do 14—
1 kg čajnega masla	50— do 55—	55— do 65—
1 „ surovega masla	45— do —	36— do 40—
1 „ bohinskega sira	38—	—
1 „ sirčka	9— do 10—	4— do 7—
1 jajce	0 75 do 1—	— 75 do 1—
Žito in drugo:		
1 q pšenice	360— do 380—	325— do 375—
1 „ „ rži	250— do 280—	200— do 220—
1 „ „ ječmena	230— do 260—	200— do 235—
1 „ „ ovsa	250— do 260—	— do 275—
1 „ „ prosa	290— do 310—	275— do 300—
1 „ „ koruze (nove, sušene)	245— do 255—	275— do 300—
1 „ ajde	310— do 320—	250— do 275—
1 „ „ fižola, ribižan	350—	200— do 350—
1 „ „ fižola, prepečičar	350—	—
1 „ krompirja	125— do 150—	75— do 100—
Krma:		
1 q sladkega sena	100— do —	60— do 80—
1 „ „ kislega sena	75—	—
1 „ „ slame	— do 50—	30— do 45—
Kurivo:		
1 m ³ trdih drv	150— do —	140— do 160—
1 „ mehkih drv	75— do —	105— do 120—

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

$\frac{1}{2}$ stran	Din 1200.—	$\frac{1}{6}$ strani	Din 200.—
$\frac{1}{3}$ strani	Din 600.—	$\frac{1}{8}$ strani	Din 150.—
$\frac{1}{4}$ strani	Din 400.—	$\frac{1}{12}$ strani	Din 100.—
$\frac{1}{8}$ strani	Din 300.—	$\frac{1}{24}$ strani	Din 50.—

Priloga listu stane Din 1200.—. Mala naznanila do 20 besed stane Din 10.—, vsaka nadaljna beseda 50 para.

Pozor na oglase!

„Kmetovalec“ št. 16. izide koncem avgusta ob priliki

Kmetijske razstave na ljubljanskem jesenskem velesejmu

v pomnoženi izdaji, vsled česar inserenti lahko računajo na siguren uspeh svojih oglasov. Uprava sprejema te oglase samo do 25. avgusta t. l. po zgoraj označenih cenah.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so popolnoma neobvezne.

Članom Kmetijske družbe iz Mariborske okolice se naznanja

da so razne kmetijske potrebščine, kakor gnojila, galica, semena in stroji na zalogi tudi v Mariboru na Meljski cesti št. 12, tik za kolodvorom, v lastni hiši Kmetijske družbe. Zglasite se osebno ali pišite na naslov:

**Skladišče Kmetijske družbe
v Mariboru, Meljska c. 12 (na dvorišču).**

Opozorilo! Kmetijska družba oddaja vse potrebščine načelno le proti povzetju oziroma gotovemu plačilu, ker jih mora sama tudi naprej plačati. Podružnice naj zato po možnosti nakažejo že ob naročanju potom poštinih položnic na čekovni urad št. 10.712, če se jim je pa blago izjemoma proti računu poslalo, naj skrbijo za takojšnjo poravnavo.

Umetna gnojila za spomladansko gnojenje.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik z 16 do 17% dušikom po Din 300.— za sto kg v vrečah po 100 kg, v pločevinastih posodah po Din 320 za sto kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Kalijeva sol, 42% po Din 150.— za 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg, vreče po 50 kg stanejo 80.— Din z vrečo vred.

Kajnit po 95.— Din za 100 kg.

Kostni superfosfat z 18% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 140.— za 100 kg z vrečami. Za 1 ha 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 45 Din za 100 kg z vrečami vred.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo po Din 380.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 500 kg. Pri celih vagonih po 90.— Din 100 kg franko na vsako železniško postajo. Kmetijska družba

Razklejana kostna moka, 26% fosforove kisline, 2½% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Surova kostna moka z 4% dušika in 16% skupne fosforove kisline po Din 110.— za 100 kg. Vreče po 80 kg. Za 1 ha 400—400 kg.

Thomasova žlindra po Din 140.— sto kilogramov. Na hektar se rabi 600 kg. pri odjemu vsaj pol vagona po Din 138 za 100 kg franko na vsako železniško postajo. Kmetijska družba bo za jesensko in zimsko gnojenje naročila le toliko vagonov žlindre (ki jih mora vsled poznejše prepovedi izvoza iz Francije takoj prevzeti), kolikor jih bo po podružnicah pri njej naročenih. Zato prosimo, da se prijave pošljejo družbi brez odloga, da se bo mogla pri nakupu po njih ravhati.

Vrtna gnojila v primerni sestavi za zeljate, korenjske in stročnate rastline oddaja naša družba. Za 100 štirjaskih metrov so potrebne sledeče množine teh mešanih gnojil, ki vsebujejo fosforovo kislino ter kalij. 1. Za zeljate rastline solato in paradižnike 8 kg in stane 1 kg 2.75 Din; 2. za spinačo in kumare 6 kg in stane 1 kg 2.75 Din; 3. za korenjske rastline, za krompir in čebulo 6 kg in stane 1 kg 2.50 Din; 4. za stročnate rastline (grah in fižol) 4 kg in stane 1 kg 2.25 Din.

Krmila:

„Elcema“ — sredstvo proti metuljivosti pri goveji živini, ovčah, konjih in prašičih. Bolna odrastla živina dobi 10 gramov vsak dan, kot varstveno sredstvo 2—3 krat na teden po 10 gr, teleta, ovce, koze, žrebeta po 5 gramov na dan in glavo, jagneta in pujski po 1—2 grama. 1 kg te bakrove soli stane 30 Din.

Kostač, moka za pokladanje živini po Din 14 za 1 kg. Lanene tropine z 38/40% beljakovin in maščabo po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Poklajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— kilogram, na drobno Din 5.— za kg, najmanj 5 kg. Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 9.50 za kg, na drobno Din 10.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtnne potrebščine:

Arborin, drevesni karbolin, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20.—. Po pošti se razpošilja samo v ročkah po 3 in pol kg po Din 50.—. Poština posebej.

Arsokol (glej spis v štev. 5 „Kmetovalca“) svinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvičnosti jabolk v steklenicah po 100 gr Din 20.—.

Antiklor (salojdin) po Din 5.— za 1 kg v sodih po približno 300 kg, po Din 5.20 za 1 kg v sodih po 100 kg, po Din 5.30 za 1 kg pri manjšem odjemu.

Bakreno cedilo za vino, Patent Kovina, (tronožno) po Din 45.— za komad.

Bosna pasta. Pozivljamo vinogradnike, ki so svoječasno imeli dobrih uspehov s tem sredstvom zoper peronosporo, naj družbi takoj prijavijo potom svojih kmet. podružnic svoje naročitve, ker je družbi sedaj zopet nekaj te paste na razpolaganje po Din 6 franko Maribor, franko Ljubljana Din 6.50. Dobi se v čebrih po 25, 50 in 100 kg.

Ebulioskope Vidal-Maligand po 500 Din za kompl. aparat. Eponit, vinski, po Din 65 za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 65.— za 1 kg.

Fenolitaleinov papir po 11.— Din za dozo.

Gnojne vile s 4 roglji po 15.— Din za komad.

Grozdni mlin ELA po Din 1030.

Grozdni mlin trdke Weiss Klosterneuburg, 65 kg teže po 1580.— Din.

Grozdni reblijači „Ideal“ štev. 8 Mayfarthov izdelek, št. 8, prenosljiv po 2550.— Din.

Grozdni reblijač (Centrifugalni stroj trdke Weiss Klosterneuburg) 5450.— Din.

Gumijeve plošče po 5 Din komad.

Gumijeve cevi za škropilnice, iz dobrega rdečega gumija po 12.— Din meter.

Gumijeve kroglice po 50 par komad.

Hora aparate za zatiranje poljskih miši po Din 400.— za komad.

Hora patrone po 12.— Din komad.

„Jullien“ sredstvo za čiščenje vina, za belo vino št. 1 in za rdeče vino št. 2 v zavrtkih, $\frac{1}{4}$ kg Din 30, po $\frac{1}{2}$ kg Din 50, 1 kg Din 100.

Kurtakol, bakren preparat, sredstvo proti peronospori po Din 6.— za 1 kg (1 do 1½ kg prahu na sto litrov vode, apna ni treba).

Merilo za sode, novost patent Matievič po 126 Din za 2 m zložljiv aparat.

Modra galica jamčeno 98/99% po Din 7.— za 1 kg.

Natrijev bisulfit v tabletah po 180 Din za 1 kg.

Petrolfenol, sredstvo zoper krvavo uš po Din 12.50 za kg v posodi kupca.

Ročni žveplalniki po Din 65.— komad.

Salojdin (antiklor) po Din 5.— za 1 kg v sodih po približno 300 kg, po Din 5.20 za 1 kg v sodih po 100 kg, po Din 5.30 za 1 kg pri manjšem odjemu.

Sadni mlin trdke Weiss Klosterneuburg z mlinskimi kamni po 4250.— Din.

„Srgo“ aparati iz Mannesmanove cevi rjavo pleskali po Din 200.

„Srgo“ patroni po Din 7.— za komad.

Štiskalnice za grozdje in sadje EPD po Din 3400.—.

Škarje za trte št. 37a ali št. 45 po Din 26.—; št. 16 po Din 20.— za komad.

Sulfol (koloidalno žveplo) proti oidiju v zavrtkih po pol kg 65 Din, po 1 kg 120 Din orig. zavitek.

Trtne škropilnice, bakrene, sistema Vermorel po Din 500, sistema Jessernik po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.— za komad.

Uspulun — najuspešnejše, že dobro znano sredstvo za razkuženje vseh vrst semen — je zopet na zalogi. Uspulun je barvasti prah, ki se v vodi hitro raztopi in se dobiva pri Kmetijski družbi v škatljicah po 50 gramov za Din 12.50, 100 gr Din 22.—, 500 gr Din 92.—, 1 kg Din 170.

Vinalkometer za določanje alkohola od trdke Theo Seitz po Din 120 za kompletno garnituro v lesenem kartonu.

Vinometri „Weinlaube“ od trdke Weiss po Din 60.— za garnituro v okrogli škatli.

Vrtnarsko orodje orig. trdke S. Kunde & sin:

Cepilni noži za okulacijo in kopulacijo (glej spis v „Kmetovalcu“ štev. 3) po Din 38.50, Din 58.75, Din 44.75, Din 36.25, Din 60.25, Din 84.—; vrtni noži po Din 57.25, Din 67.75; vrtno in trtne škarje po Din 53.75.

Žveplo v rindicah za žveplanje sodov po 15 Din za 1 kg.

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.— za 1 kg, z 3% galico po Din 4.25 za 1 kg.

Žveplene trakove na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalnike, ročne po 65 Din za 1 komad.

Žveplalniki nahrbtni po Din 400.— za komad.

Razne kmetijske potrebščine:

Brzoparilnike „Alfa“ original B po 120 l po 1900.— Din, D po 200 l po 2620.— Din.

Brusne kamne Bergamo $\frac{22}{32}$ cm po 6.— Din, francoske po $\frac{22}{32}$ cm po 7.— Din, karborundum po 9.— Din komad, umetne domače osle (Svatyn) po 4.— Din komad.

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.—; 12 zobne po Din 11.—; 16 zobne po Din 15.— za komad.

Gumijevi seski z premerom 20 mm po Din 20 komad, seski št. 8181a iz rdečega patent gumija 40 mm prečnikom in 135 mm dolgost po 30 Din komad.

Heidovi (izvirni) trijerji (čistilniki) znamka II., razred II. po Din 3600.—.

Kose prvovrstne 65 cm, 70 cm, 75 cm, 80 cm po Din 28.— 28.— 29.— 29.—

Kultivatorje (ročne) po 18, 20 in 25 Din komad.

Mlečne cevi št. 3561 po Din 7.—.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—.

Orodje vrtnarskega društva: male plošnate škropilnice po 10 l po 90 Din, klini za vrvice po 3.— Din, lopate za štihanje po 23 Din komad.

Pasti za voluharje po 10 Din komad.

Peresa k vrtnim škarjem po 1 Din komad.

Posnemalnik „Titan“ od danske trdke „Aktieselskabet“ Titan Kobenhavn L za 150 l po Din 2500.—.

Na željo nekaterih mlekarin si je Kmetijska družba nabavila tudi zelo priljubljene ročne posnemalnice znane švedske znamke „Baltic“, ki jih oddaja po sledečih tvorniških cenah:

na uro 35 l posnemajoč „Baltic“ posnemalnik H: F za gospodinjstva Din 620. M: O za 60 l Din 1260, za 100 l K: 1 po 1700 Din, za 130 l K: za kmetije 4—7 krav Din 1900 ali isti stroj s podstavkom Din 2950.

Požiralnikove cevi za teleta Din 160, za goved po Din 350.—.

„Ptičji strah“ strašilo proti vranam, škorcem, vrabcem L dr. škodljivcem v vinogradih, koruznjakih in na polju. Vsebuje 20 strelcov, ki enkrat užgani počijo vsake pol ure. Komad stane Din 20.—.

Ročno sejalico po Din 210.— komad.

Slamoreznice 10 col. reg. od 6 mm do 48 mm, komad Din 1050.

Sirišče. Mlekarnam priporočamo namesto telečjih železcev ali drugih sredstev za napravo sira sirišče po navodilih dr. Mor. Blumenthala. Dobi se v pločevinastih puščicah po 25 gr po Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 360 cm po 970.— Din, 420 cm po 1025.— Din, 290/420 po 1120.— Din.

Telečji napajalniki po Din 100.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 100 kg po 10 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošilja le pločevinaste kante.

Trijerji (orig. Heidovi) po 3600 Din.

Trokarji za goved po Din 100.—.

Trokarji za teleta in ovce po Din 70.—.

Žitni čistilniki z 10 sitami po Din 1600.—.

Poljedelski stroji.

Družba je pravkar prejela vagon orig. Sackovih izdelkov, ki jih bo oddala udom in podružnicam po nastopnih nizkih cenah:

Plug D7 MN SACK z široko ploščo po Din 1050.—.

Univerzalni plug 100 MN s kratko desko po Din 800.—.

Univerzalni plug ESB5 po Din 920.

Univerzalni plug D5 MNR po Din 780.

Obračalni plug UW5 po Din 1040.

Podzemeljski plug po Din 40.—.

Plužni trupi (glave) URB4 z re. z. nožem po Din 175.

Okopalnik H4 po Din 315.

Okopalnik XXV SACK (kopačice) po Din 440.—.

Okopalnik „Planet“ štev. 8 Din 750.

Okopalnik „Planet“ štev. 18 Din 220.

Osipalnik kompletni po Din 780.—.

Osipalnik HSE po Din 310.

Osipalnik HZL po Din 700, manjši po Din 350.

Osipalnik M za 7" plug (Sack) po Din 390.—.

Nijvska brana Z3 po Din 700.

Nijvska brana SE2 po Din 700.

Travniška brana A3 po Din 700.—, A4 po Din 710.—
 Travniški skarifikator „Darius“ 14 po Din 2100.—
 Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 5000.—
 Kultivator FZBVR SACK z sedmimi noži po Din 1780.—
 Kultivator z devetimi (peresnimi) noži po Din 1980.—
 Izruvač za krompir SACK z sedmimi deli za 7" plug po Din 420.—

„Planet junior“ kultivatorji. Na mnogostranske želje nabavila si je družba večje število dobro znanih orig. **Hofherr-Schrantz-Clayton-Shuttleworth**-ovih tzv. **Planet junior** okopalnikov (kopačic). Ta kultivator štev. 8 za konjsko vprego, teža pribl. 42 kg, stane s prestavljalnim kompletnim okvirjem Din 750.—. **Mali Planet junior št. 18** s kopačem za eno kolo, teža pribl. 9 kg Din 220.— Planet kultivator je nesporno **najboljše orodje** za kulturo krompirja, koruze, krmske pese, hmelja, tobaka, za vinograde itd.

Vabimo poljedelce, da si zalogo ogledajo, tudi če si stroja ne nameravajo takoj nabaviti. V Mariboru so Sackovi izdelki tudi na zalogi v družb. hiši, Meljska cesta 12.

Že pet let

poznam Vaše sredstvo „Thürpil“, ki je najboljše zdravilo proti driski naše domače živine. Vedno sem dosegel dobre uspehe, zato ga lahko vsakemu priporočam I. K, ekonom v G. „Thürpil“ se dobiva v vseh lekarnah in pri živinozdravnikih. Zahtevajte pristni „Thürpil“, in odklanjajte nadomestilo. „Thürpil“ odvrca tudi ovčjo grizo. — Cl. Lageman, Chemische Fabrik, Aachen (Nemčija). — **V zalogi pri: „Lykos“, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica 8.**

I. JAX & SIN

Ljubljana,
 Gospodarska c. 2
 priporočila bogato zalogo. Pisalni stroji Adler in Urania, šivalni stroji za rodbino in obrt.

Vozna kolesa Styria Dürkopp, Orožno kolo (Waffenrad). Ceniški zastoj in franko.

Zahvalna izjava.

Gosp. Lekarnarju Škicu v Dolni Lendavi. Vaša „Zdravilna švedska življenska esenca“ mi je pri moji želodčni boleznii slabi prebavi, pomanjkanju apetita in glavoboli zelo pomagala ter vam se ovin potem najsrečnejše zahvalujem in priporočam tisto Vaše zdravilo vsakemu, ki bojuje na tistih boleznih. — Miro Hren, Sunjski Krivci, Zdravilo „Švedska življenska esenca“ izdeluje in razpošilja po povzeli Lekarna pri Sv. Trojici, Dolnja Lendava, Prekmurje.

DIABOLO-SEPARATOR A. B. Stockholm, (Švedska).

Glavno zastopstvo:

LJUDEVIT KLEIN, ZAGREB
 RAČKOVA ULICA ŠTEV. 3.

Separatorji od 40 do 500 l s podstavkom in brez podstavka, zajamčeno najostreje posnemanje. — Stroji za maslo. Transportni vrči za mleko. Jeklene in svincene plombe in vse ostale potrebščine za mlekarstvo. — Iščejo se pokrajinski zastopniki.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka. Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposstvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim jamstvom**, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 350 milijonov kron.

Posestniki, živinorejci kupite šotno steljo!

20% cenejše od slame, 50% čistejši hlev in nikakih okužb, 100% boljši gnoj ter 200% izdatnejše kakor slama; nadomešča deloma umetno gnojilo na vsaki zemlji.

Dobavlja samo

ANTON BIRGMAYER
 MARIBOR, MELJSKI DVOR.

XI. DUNAJSKI MEDNARODNI VELESEJM

od 3. do 12. septembra na Dunaju (Wien).

Razstava poljedelskih strojev kakor tudi vseh kmetijskih potrebščin — Ogled kmetijskih, gozdarskih in mlekarskih izdelkov — Vrtnarstvo in razstava malih živali — Razstava jedil in živil — Vinska razstava s vinsko poskušnjo.

Mednarodna razstava motornih koles in radio razstava v sejmski palači od 3 do 19. septembra 1926.

Znatni popust na tuzemskih in inozemskih železnicah in na Donavi. Brez vizuma se lahko prekorači mejo v Avstrijo, če imate sejmsko vstopnico in potni list. Vsa pojasnila in sejmske vstopnice se dobijo za Din 40.—

pri „WIENER MESSE“, WIEN VII.

in pri avstrijskih konzulatih, kakor tudi pri zastopstvih „WIENER MESSE“ v vseh večjih krajih.

Sadne mline

iz najboljšega blaga ima vedno na zalogi: Rudolf Knez, ključavničarstvo, Radeče 75 pri Zidanem mostu. 220

Stiskalnice in mline za grozdje

nudi najceneje A. Fušnik, železnina, Ljubljana, Zaloška cesta. 227

Kmetovalci!

Vsled dežja in poplave bo nastopila letos smrdljiva snetjavost pri pšenici v veliki meri. Proti nastopu snetjavosti za-
more Vas

sigurno zaščititi edino

„Porzol“

suho sredstvo za prašenje
pšenice,

katero pospešuje kaljivost semen, ter zasigura večji in boljši pridelek. „Porzol“ je preizkušeno sredstvo! Uporaba zelo enostavna! Cena Porzola: 1 zavitek 200 gramov Din 10.—, 1 zavitek 1 kg Din 44.—. Za 100 kg pšenice zadostuje 200 gramov „Porzola“. Zahtevajte „Porzol“, dobiva se povsod. Trgovci, ki želijo imeti „Porzol“ naprodaj dobijo popust.

Vsa navodila daje brezplačno
tvornica:

„KAŠTEL“ D. D.

Zagrebačka poslovница
ZAGREB, Poštni predal 104.

Uradni prostori:

Nikoličeva ulica št. 8/I. nadstr.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 10.— vsaka nadaljna beseda po 50 para. Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje število. Upravištvu ne prevzame posredovanja.

Plemenske kokoši

čiste bele „Leghorn“ pasme ima na prodaj: Oskrbištvu posestva Radvanje pri Mariboru. 269

„Norton“ stroji in aparati!

Ljubljana-Siška, Jernejeva cesta 5 (pod cerkvijo), popravila vse kmetijske stroje, izdeluje zasnove za cirkularne žage, vilajna vretena za grozdne in sadne stiskalnice. „Separatorji za mleko“ „Lubella“ (od Skodovih zavodov). 201

MLade montažne bike

vzrejeni pod nadzorstvom od najboljših molznic, ima napredaj: Oskrbištvu posestva Radvanje pri Mariboru. 235

Kupujemo zlato, srebro

platin, vsake vrste srebrni in zlati denar, metalne odpadke po najvišjih cenah. (Večje množice prevzamemo osebno). Tovarna za ločenje dragih kovin Ljubljana, Spod. Šiška (Jernejeva c. 8.). 251

„Brezalkoholna Produkcija“

Ljubljana, Poljanski nasip 10/39 pošlje vsakemu naročniku „Kmetovalca“ zanimiv cenik brezplačno! Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal! 148

Železni mlin

skoraj čisto nov, ima na prodaj: Antonija Papler, Vrbanje 9, pošta Radovljica. 261

Novi poljedeljski stroji i. s.

- 2 mlatilnici z 10 deli,
- 3 peresni kultivatorji,
- 3 travniške brane,
- 6 njivskih bran z vez, tramji,
- 1 vez tramov k brani,
- 1 plug z rez, lemežem,
- 1 dvokolo za plug

se ceno prodajo iz proste roke. Ogleda se jih v „Javnih skladiščih“ preje „Balkan“, Dunajska cesta 33, Ljubljana. 262

Plemenski bik

marjedvorske pasme, 18 mesecev star, je ceno na prodaj pri Alojziji Brus, Zgornja Sv. Kunzota nad Mariborom. 263

Pušpanj (Buchsbaum)

se dobi zastoj na vrtu trgovca Kovačiča v Vojniku. (Treba ga je izkopati in odpeljati.) 264

Posestvo

od agrarne reforme se dobi od ogromnih posestev (560 oralov posekanega gozda) pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji. Pol ure od postaje, blizu glavne ceste, zemlja rodovitna, brez kamenja. Slovenci in Hrvati, vdeležite se parceliranja! Denar bo dobro naložen. Za nadaljna polasna pošlite za 5 Din znak na: Ivan Uratnik i Drug, Pivnica kot Virovitice (Slavonski). 265

„Krosna“ tkalnica

v Ljubljani, Zrinskega c. 6, sprejema v tkanje laneno in konoplino prejo, ter tke najceneje kmečko platno! V zalogi ima pa platno za rjuhe, namizne prte, zavese, brisače in platno za perilo po najnižjih cenah. Zahtevajte vzorce in cenike! 266

Valilni stroj

za 200 jajc, izvrstno delujoč in 2 umetni koklii vsled razdelitve posestva za 1.100.— Din na prodaj. Uprava veleposestva Gornja Lendava (Prekmurje). 268

Fižol!!!

za prehrano in krmo nudim dokler zaloga traja od Din 125 do Din 300 za 100 kg. Na zalogi imam tudi: koruzno moko za krmo po Din 200, pšenično moko po Din 250 za 100 kilogramov, Fran Pogačnik, Ljubljana, Dunajska cesta 36, trgovina z žitom, moko, semeni in deželni pridelki. 239

Služkinja

začetnica, okoli 20 let stara, poštena, snažna in zdrava, se sprejme takoj v stalno službo v Ljubljani. Ponudbi je priložiti sliko (katero se kmalu vrne) in kako priporočilo o poštenosti in zanesljivosti, ter takoj poslati na: Uprava „Kmetovalca“, Ljubljana, Turjaški trg 3. 254

Odbrani plemenski merjaščki.

stari 8—10 tednov, gorenjskega črnolaste pasme z dolgimi visečimi uhlji in dolgega života. Imajo dobro sorta za špeh in meso (šunkariji!) ter podporne narave, se dobje v radovljiškem okraju od meseca oktobra dalje. Interesentno posebno kmet. podružnicam se priporoča, da naroče merjaščke skupno in čimprej, da se jih še pravočasno rezervira. Pojasnilo daje: Tajništvo okrajnih živinorejskih odborov v Radovljici. 246

Učenca

poštenih kmetijskih starišev, za sedlarsko obrt. — Hrana in stanovanje v hiši, sprejme takoj: Franc Korošec, sedlar na Bledu. 267

Iščem ekonomo

ki je absolutno nižjo kmetijsko šolo, da ima večletno prakso v vseh panogah kmetijstva zlasti v vinogradništvu za posestvo blizu Skopja v Srbiji, nastop takoj. Naslov: Milan Matenica, posestnik Skopje (Srbija). 242

Sode

vesh velikosti ima vedno v zalogi, ter isto tam se sprejemajo vsa popravila po najnižjih cenah, Fran Repič, sodarsko podjetje, Ljubljana (Trnovo). 241

Stiskalnice za sadje

in brzoparilniki! Kdor želi kupiti res poceni naj zahteva takoj ponudbo od tvrde A. Kašman, železnina, Škofljaka Istotam tudi zaloga žlindre in superfosfata za ajdo po najnižji ceni. 237

Bencin motor 8 k. s.

že rabljen, dobro ohranjen, na vozu montiran za pogon mlatilnice, slamožernice in cirkul. žage. Proda radi električne napeljevalne kmečke gospodarske zadruge v St. Vidu. Več se poizve pri: Ivan Pipan, Vižmarje 27, p. St. Vid nad Ljubljano. 253

Priporočamo
slededca
zdravila:

Hočevarjeva aromatična železnata tinktura. Zoper slabokrvnost, slabo prebavo in oslabele vsake vrste. Vir moči za odrasle in otroke. Pol litrska stekla. 20 Din. Porabiti je 3 steklenice po vrsti! Lečilnin kroglice z železom. Za živčno bolne, nervozne ter od duševnega in telesnega dela izmučene. Skatljica 24 Din. Protinski cvet. Preizkušeno mazilo zoper revmatizem in trganje. Steklenica 14 Din. Hočevarjevo železodni prašek. Proti železodnemu katarinu, oziroma bolečinam in tišanju v želodcu, železodnemu krču, kislem izpahovanju in bljuvanju. Skatljica 20 Din.

Za živino.

Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obolenje prašcev. Je izborno zdravilo pri boleznih na prebavi in zaprtju ter pravočasno uporabljen za brani izbruh rdečice. Umen prašičerejec naj ne bo nikoli brez njega! Zavoj 12 Din, 10 zavojev 100 Din. Bosulin svečice. Edino uspešno zdravilo zoper srmanično vnetje pri govedih ter jalovost krav in telic. Skatljica z 12 svečicami 30 Din. Sadnikarjev protikataralni prašek za konje. Preizkušen zoper prehlajenje in kašelj pri konjih. Skatljica 20 Din. Za vsa zdravila številne zahvale na razpolago! Zdravila za živino se izdelujejo po navodilih nadživinozdravnika Sadnikarja. Vsakemu zdravilu je priložen točno navodilo! V zalogi tudi vsa druga zdravila! Izdeleke in razpošila samo: Lekarna HOČEVAR, Vrhnika 96.

Iz samega žita
ne morete kuhati kave.

Dober in krepak okus dobite šele, ako upotrebite

Pravi Franckov kavni pridatek.

Pilača s Prvim Franckom Vas zamore stalno zadovoljevali.

K zrnati kavi in vsak način spada Pravi Franck.

